

Nr 234.

Av herr Jacobson i Vilhelmina m. fl., om ökade anslag till nyanläggning av bygdevägar och ödebygdevägar.

De ordinarie vägbyggnadsanslagen ha under kristiden varit otillräckliga i förhållande till byggnadsbehovet, framhåller väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t av den 30 september 1945.

Detta har sin orsak i den starka beskärning, som riksdagen vidtagit i de äskanden, vilka styrelsen gjort under de senaste åren. Vid dessa beskärningar har framhållits den stora investering på vägväsendets område, som avses komma att ske i samband med en befarad arbetslöshetskris. Det har även betonats, att arbeten till motverkande av arbetslöshet för framtiden skola utväljas med hänsyn till det aktuella vägbyggnadsbehovet. Erfarenheten har emellertid visat, att vägarbeten i de flesta fall väljas i närheten av sådana platser, där arbetslösheten för tillfället uppträder. Även om dessa arbeten äro behövliga, få dock mera angelägna och nödvändiga företag, som äro belägna i trakter, där arbetslöshet icke uppträder, av nyssnämnda anledning stå tillbaka. På grund av att den största arbetslösheten i regel inträffar vintertid kunna vidare företag, som icke omfatta vinterarbeten, i regel icke alls komma i fråga, huru aktuella de än äro med hänsyn till trafikbehovet.

Dessa förhållanden gälla i all synnerhet nyanläggning av ödebygdevägar, vilka anläggningar som regel innefatta mindre terrasseringsarbeten och utföras i avlägsna bygder medförande svårigheter med inkvartering m. m.

Det kan därför ifrågasättas, om det skall lyckas att i högre grad inrikta beredskapsarbeten på de mest aktuella företagen. Visserligen skulle förhållandena förbättras, om arbetskraften kunde hållas rörlig, men på grund av att det åtminstone för närvarande icke anses lämpligt att förflytta äldre familjeförsörjare, kan man räkna med att överflyttning av arbetskraft kommer till stånd först vid arbetslöshet av större omfattning.

Den vägbyggnadsverksamhet, som utföres till bekämpande av arbetslöshet, bör kunna inlemmas i en rationell utbyggnad och ombyggnad av vägnätet med ordinarie medel av så stor omfattning, att sådana aktuella företag, som icke anses böra utföras såsom beredskapsarbeten, i allt fall komma till utförande. Länsstyrelsen i Västerbottens län har — under hänvisning till att ett trängande behov av en mängd nya all-

männa vägar av typen bygdevägar och ödebygdsvägar förelåg inom länet och med framhållande av att behovet icke kunde tillgodoses inom rimlig tid med nuvarande anslagstilldelning — fäst uppmärksamheten på att en mycket avsevärd förhöjning av anslagen till väg- och brobyggnader vore av behovet synnerligen påkallad. Länsstyrelsen i Norrbottens län har likaledes kraftigt understrukt behovet av ökade anslag till nyanläggning av vägar inom länet samt framhåller bland annat, att även om de av länsstyrelsen äskade anslagen beviljades skulle det dock taga en tid av 15 à 20 år innan de nu för bygdens befolkning mest aktuella företagen kunde utföras. Oberoende av investeringsplanerna böra nog anslagen i vad de avse nyanläggning av bygdevägar och ödebygdsvägar utgå med minst samma belopp som före kriget.

Departementschefen synes också vara inne på denna tankegång och föreslår i följd därav en höjning i förhållande till innevarande års anslag till nyanläggning av bygdevägar från 4 000 000 kronor till 7 500 000 kronor och till nyanläggning av ödebygdsvägar 3 300 000 kronor mot innevarande års anslag av 1 800 000 kronor.

Med allt erkännande för den högst avsevärda höjning, som departementschefen föreslagit, synas dock starka skäl föreligga för ett bifall till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskat, nämligen respektive 8 000 000 kronor och 3 500 000 kronor.

Till stöd för sitt anslagsäskande framhåller väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bland annat följande.

”Inom landet finnas stora glest befolkade områden, som sakna allmänna vägförbindelser. Behovet att utföra ödebygdsvägar inom dessa områden är synnerligen stort, och enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förmenande borde det ske i snabbare takt än hitintills. Detta inte minst med hänsyn till att befolkningen i dessa trakter har att arbeta under ovanligt hårda och torftiga förhållanden. En utveckling av denna typ av vägförbindelser måste även anses ha betydelse ur bebyggelse- och kolonisationssynpunkter. — Tillkomsten av nya vägar bryter de avlägsna bygdernas isolering, motverkar landsbygdens avfolkning och ger möjlighet till drägligare levnadsvillkor för deras innevånare, vilka genom nyttigt arbete i landets ödebygder och skogsområden påtagit sig stora offer.”

Det synes oss därför rimligt, att de belopp, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskats, också beviljas. Under åberopande av det anförda, varav framgår, att anslagen till nyanläggning och underhåll av ödebygdsvägar under de senaste åren starkt beskurits, att ett osedvanligt stort behov f. n. föreligger av en förbättring av vägförbindelserna i ödebygden och att de av väg- och vattenfallsstyrelsen äskade beloppen äro fullt berättigade, hemställa vi,

att riksdagen måtte vid behandlingen av sjätte huvudtiteln, punkt 10, Nyanläggning av bygdevägar, och punkt 11, Nyanläggning av ödebygdsvägar, för budgetåret 1946/47 anvisa reservationsanslag å respektive 8 000 000 och 3 500 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1946.

Uddo R. Jacobson.

K. G. Viklund.

Gösta Skoglund.

J. O. Gavelin.

O. W. Lövgren.

Magnus Nilsson.

Ivar Jansson.
